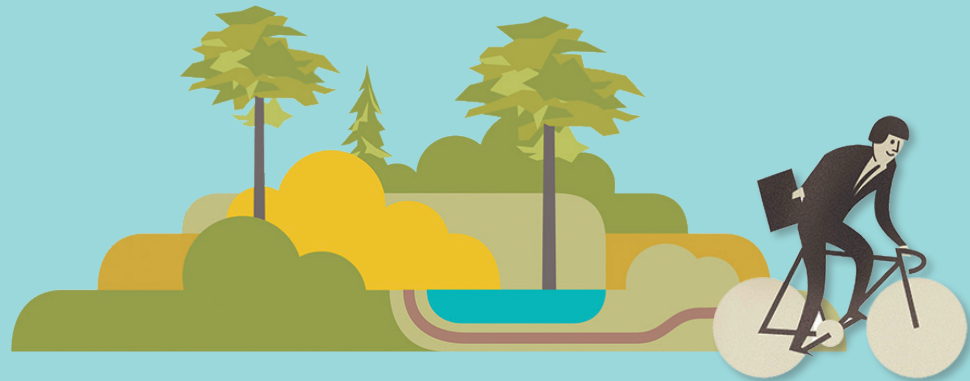

1 HYVINKÄÄN KIRKKO JA SEURAKUNTAKESKUS

Carolus Lindbergin asemakaavassa (1932) paikka oli varattu kaupungintalolle, mutta se osoitettiin kirkolle Ahdenkallion kartanon omistajan Minette Donnerin toivomuksesta. Hyvinkään kirkon ja työkeskuksen suunnittelukilpailun voitti professori Aarno Ruusuvuori. Kirkko vihittiin tammikuussa vuonna 1961. Maamme kirkkoarkkitehtuurissa sillä on merkittävä asema ensimmäisten modernien kirkkojen joukossa. Kirkon kolmiomaisen siluetti hallitsee hienosti kaupunkikuvaa.

2 URHEILUPUISTO

Urheilupuistossa sijaitsevat koripallo-, tennis-, yleisurheilu- ja jalkapallokentät, Pihkalan pesäpallostadion sekä voimailu- ja judosalit. Urheilukenttä rakennettiin 1918 Minette Donnerin lahjoittamalle 2 hehtaarin kokoiselle alueelle. Urheilupuistossa on Raimo Valjakan suunnittelema muistomerkki olympiatulen vierailusta Hyvinkäällä heinäkuussa 1952.

3 HÄMEENKADUN KOULU

Tehtaan koulu eli nykyinen Hämeenkadun koulu perustettiin 1906. Minette Donner lahjoitti koulua varten tontin sekä rakennustarpeet. Omaan, arkkitehti Yrjö Sadeniemen tyyppipiirustusten mukaan rakennettuun koulurakennukseen (”alapuukoulu”), päästiin muuttamaan vuoden kuluttua. ”Yläpuukoulu” valmistui 1919. Kivikoulu vihittiin käyttöön 1950. Sen laajennus-osa valmistui 2012.

4 PIHKALAN PESÄPALLOSTADION

Pesäpallostadion on osa Hyvinkään urheilupuistoa. Stadionilla pelaavat ja harjoittelevat kaupungin koululaiset ja Hyvinkään Tahkon pesäpalloilijat. Kenttä on ollut vuosina 2013 ja 2015 Suomen tunnetuimman pesäpallotahtuman Itä – Länsi – ottelun näyttämönä.

5 VESITORNINKADUN KERROSTALOALUE

VR:n konepajan yhteyteen syntyi 1940-luvulta lähtien omakoti- ja kerrostaloalue omine tyyppipiirroksineen. Niiden suunnitelmat laati rautateiden talonrakennusosasto. Vesitornikadulle valmistui 1949 – 1951 kymmenen lamellitalon yhtenäinen ryhmä. Konepajan asunnot edustavat heti sodan jälkeen syntynyttä kaupunkikuvallisesti merkittävää asuntoaluetta, joka on säilynyt yhtenäisenä ja omaleimaisena. Talot ovat nykyisin VVO:n omistamia vuokrataloja.

6 VR:N HYVINKÄÄN KONEPAJA

VR:n Hyvinkään konepaja aloitti toimintansa Hyvinkäällä 1949. Teollisuusrakennukset muodostavat yhtenäisen punatiilisen kokonaisuuden. Ensimmäisille rakennuksille on luonteenomaista komeat teräsbetonirakenteiset tynnyriholvatut katot. Täydennysrakentamista on tehty aina 1980-luvulle asti. Rakennusten edustalla on laaja hoidettu puisto ja aidatulla piha-alueella on muistomerkkinä vanha höyryveturi Pikku-Rusko (Sk1 135) vuodelta 1888.

7 MUSTAMÄNNISTÖ

Mustamännistö on väljä ja vehmas pientaloalue, jonka talot ajoittuvat pääasiassa 1920 - 1950-lukujen välille. Alue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti hieno ja arvokas kokonaisuus. Se oli aikoinaan osa Ahdenkallion kartanon maita. Useat talot on rakennettu hyvinkääläisen rakennusmestarin, talousneuvos Heikki Siikosen tyyppipiirustusten mukaan. Alueen mäntymetsikössä roihusi 1900 -luvun alussa metsäpalo. Alue on saanut nimensä palon jälkeensä jättämästä mustuneesta männiköstä.

8 HÄMEENKATU

Hämeenkatu on osa Hyvinkäätä halkovaa entistä Helsinki – Hämeenlinna maantietä. Katu yhdistyy Uudenmaankatuun pääradan ylittävällä Hämeensillalla ja yhdessä nämä muodostavat Hyvinkään pääväylän. Hämeenkadun jatkeena koillisen suuntaan on maantie kohti Ridasjärveä.

9 ALTTARIKIVI

Alttarikivi on jääkauden aikaansaama siirtolohkare. Perimätiedon mukaan Suomen sotaan (1808-1809) lähdössä olleet paikkakuntalaiset sotilaat nauttivat ehtoollista graniittisen kiven äärellä.

10 VANHAN LENTOKONEHALLIN RAUNIO

Lentokentän viereisessä metsikössä ovat näkyvissä vanhan lentokonehallin rauniot. Siinä säilytettiin Aeron matkustajakoneita. Aeron matkustajalennot oli aloitettu Hyvinkään kentältä 1945. Halli ei ollut pitkäikäinen, kun se purettaessa tuhoutui tulipalossa 1947. Konesuoja oli aiottu siirtää Kemmin lentoasemalle.

11 MUISTOMERKKI

Lentoasemarakennuksen viereen on pystytetty muistomerkki jatkosodan alussa kesällä 1941 toimineelle lentolaivueelle 32. Sen Fokker –hävittäjäkoneet suojasivat Etelä-Suomen kaupunkeja ja rautateitä vihollisen pommikoneilta.

12 LENTOKENTTÄ

Hyvinkään lentokentän rakentaminen alkoi välirauhan sopimisen jälkeen ja se valmistui syyskuun lopulla 1940. Sodan jälkeen kenttä toimi Suomen päälentoasemana, kun Helsinki-Malmin lentoasema oli liittoutuneiden valvontakomission käytössä. Lentoaseman terminaalirakennus on edelleen olemassa ja toimii paikallisen ilmailukerhon kerhorakennuksena. Kentällä on nykyisin vilkasta harrasteilmailutoimintaa. Kenttä on ns. korpikenttä, mikä tarkoittaa, että kentällä ei ole lennonjohtoa.

13 NUMMENMÄEN FRISBEEGOLF-RATA

Hyvinkäällä on kaksi täysimittaista frisbeegolf-rataa. Nummenmäen erittäin haastava 18-väyläinen rata otettiin käyttöön 2015. Rata soveltuu hyvin kilpailukäyttöön.

14 NUMMENMÄKI

Nummenmäen alue on kaavoitettu asuinalueeksi, jonka toteuttaminen alkanee 2020 – luvun alkupuolella.

15 JA 16 SIRPALESUOJAT

Lentokentän viereisessä maastossa on lukuisia kiviröykkiöitä, jotka kasattiin lentokentän rakentamisen aikana hävittäjälentokoneille sirpalesuojiksi. Samoilta ajoilta maastossa on näkyvissä purettujen rakennusten sokkeleita ja kellareita.

17 SAHANMÄEN FRISBEEGOLF-RATA

Hyvinkäälle rakennettu ensimmäinen frisbeegolf –rata on 19 –väyläinen. Se soveltuu sekä kilpailu- että harrastuskäyttöön.

18 SAHANMÄEN TEOLLISUUSALUE

Sahanmäen teollisuusalue ja koko Sahanmäen kaupunginosa on saanut nimensä paikalla olleesta Niilo Ahlgrenin sahasta. Alueella sijaitsee useita merkittäviä teollisuusyrityksiä, kuten Niinistökadun varrella Onninen, Isover Saint Gobain, Tibnor ja Reka Kaapeli.

19 MASMALO-ALUE

Sahanmäessä konepajaradan varressa on arvokas masmaloketo. Masmaloa (Anthyllis vulneraria) ei esiinny muualla Hyvinkäällä. Masmalossa on pallomaiset tavallisesti keltaiset kukinnot. Kasvi on rauhoitettu.